

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo

Saksbehandler
Anders Kvadsheim Mygland

Høringsuttalelse – forslag om endringer i smittevernloven (portforbud)

Statsforvalteren i Rogaland viser til Justis- og beredskapsdepartementet sitt høringsnotat av 08.01.2021 med forslag om endringer i smittevernloven. Høringsnotatet gjelder forslag til innføring av egen hjemmel for portforbud i smittevernloven. Med portforbud menes altså et forbud mot å oppholde seg på steder hvor allmennheten kan ferdes.

Vi forstår høringsnotatet slik at departementet mener at dagens smittevernlov § 4-1 ikke gir hjemmel til å innføre portforbud, noe vi er enig i. Ellers forstår vi departementet på den måten at det åpnes for at smittevernloven § 7-12 vil kunne være hjemmelsgrunnlag på nærmere vilkår, men at denne ikke vil bli brukt til å innføre portforbud uten et klarere hjemmelsgrunnlag. På denne bakgrunn legger vi til grunn at dersom departementet (eller Stortinget) etter denne høringsrunden ikke går for å innføre hjemmel til portforbud, vil dette fremover ikke være aktuelt.

Utgangspunktet er at en hjemmel for portforbud – selv en avgrenset og målrettet versjon – er en hjemmel til et svært inngripende tiltak som må begrunnes med tungtveiende argumenter. Et portforbud vil ramme skeivt på den måten at det vil ramme personer med færre ressurser hardere enn de med mer ressurser, og det vil ramme barn og personer med spesielle behov særlig hardt.

Etter en gjennomgang av høringsnotatet støtter vi ikke at det er behov for å innføre en lovhjemmel for portforbud i smittevernloven.

Vi legger her vekt på at vi mener at smittevernloven uten konkret hjemmel til portforbud har tilstrekkelig med nasjonale og lokale inngrepshjemler tilpasset covid-19-pandemien. Vi mener at de regionale tiltakene som nylig ble innført for å stanse utbruddet av den engelske virusmutasjonen i Nordre Follo er et godt eksempel på dette, både ut fra hvor raskt dette kunne bli innført og hvor inngripende tiltak som ble innført på kort tid. Selv om man skulle tenke at pandemien nå skulle komme ut av kontroll i Norge på en måte som vi ikke har sett til nå, mener vi at den etterlevelsen nordmenn har vist til frivillige smitteverntiltak kombinert med de potensielt svært inngripende og fleksible inngrepshjemlene vi har i dagens smittevernlov, er tilstrekkelig.

Når man skal vurdere den smittevernmessige effekten av et portforbud må man se på dette som et tillegg til de eksisterende hjemlene og nordmenns etterlevelse av frivillige smitteverntiltak. På side 9-11 i høringsnotatet gjennomgår departementet innspillene fra Helsedirektoratet og FHI, og vi er enig

med FHI i at tilleggseffekten av et eventuelt portforbud vil være liten. Vi viser videre til [FHI sin rapport av 21.12.2020](#) side 46. Det må også ses til den lave befolkningstettheten i Norge. Ut fra dette vurderer vi at det er svak dokumentasjon for at et portforbud vil ha en smittevern­faglig tilleggseffekt også i mer ekstreme situasjoner. Vi legger til at vi er skeptiske til det som står på side 10 i høringsnotatet om «signaleffekten» av et portforbud som et selvstendig argument, da vi vurderer at de eksisterende hjemlene og pandemien som sådan gir en mer enn klar nok signaleffekt til befolkningen om alvorligheten av situasjonen man befinner seg i.

Etter dette mener vi at hjemmel til å innføre portforbud ikke er nødvendig. Det er da åpenbart ikke forholds­messig. Vår anbefaling er derfor at forslaget ikke videreføres.

Hvis resultatet etter høringsrunden blir at en hjemmel til portforbud blir innført, støtter vi [Statsforvalteren i Vestland sine kommentarer i deres høringsuttalelse](#) til utforming av bestemmelsen i høringsnotatet.

Med hilsen

Lone Merethe Solheim
statsforvalter

Janne Dahle-Melhus
fylkeslege/avdelingsdirektør

Saksbehandler: Anders Kvadsheim Mygland, seniorrådgiver/jurist

Dokumentet er elektronisk godkjent